

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 593.

31 ਜਨਵਰੀ 1969

ਪੋਸਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ (IV of 1936)- ਸੈਕਸ਼ਨ 2(vi) (ਬੀ), 15 ਅਤੇ 22 ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ-ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ- ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਪੋਸਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(vi)(b) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਮਜ਼ਦੂਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਐਕਟ. ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਲਈ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਜੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਟੌਤੀ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 8)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ) ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼; ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੱਚੇ, ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੁੱਘ, ਸਬ-ਜੱਜ ਐਚ.ਆਈ. ਕਲਾਸ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਟ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬਦਾਵਲੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੀਰਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ .

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਨਿਰਣਾ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.-ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1965 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 242.53 ਪੈਸੇ ਵੱਧ ਵਿਆਜ ਉਸ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਲਈ ਬਕਾਇਆ. ਉਸਨੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੂਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ। 242.53 ਪੈਸੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਿਸ ਰਕਮ ਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ

317

ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.)

(2) ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜਜ਼ ਐਕਟ, 1936 (1936 ਦਾ ਐਕਟ 4) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦਾ ਘੇਰਾ। ਇਹ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜੋ 14 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਆਪਣੇ ਓਡਰ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 15 ਅਤੇ 22 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(3) ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(vi)(b) ਵਿੱਚ, ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਿਹਨਤਾਨਾ। 'ਮਜ਼ਦੂਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ - ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਰੋਕਿਆ

(4) ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈ, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ CV ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਰਾਇਣਸਵਾਮੀ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਏ. ਵਾਸੂਦੇਵਾ ਅਈਅਰ (1) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਐਕਟ 4 ਦੇ 1936 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(vi) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਮਜ਼ਦੂਰੀ' ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ 'ਮਜ਼ਦੂਰੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਹੈ।, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਲਈ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਵੱਧ' ਜੋੜਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ>ਉਸ ਦੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਦਾਅਵੇ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੂਜਾ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਜ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਉਹ ਐਨ.

(1) ਏਆਈਆਰ 1958 ਮੈਡ. 360.

ਕਟੌਤੀ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਲਈ *claim* ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਹੈ# :

(5) ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ। ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ *ਸਿਮਪਲੈਕਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੱਲ-ਉਦ-ਦੀਨ (2)* ਵਿੱਚ ਬੇਕੇਟ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਜਰਤਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਸਿਵਲ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਸਿਰਫ ਉਜਰਤਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ (ਏ) ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ- “ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ- (a) ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ। “ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼।

ਕਟੌਤੀ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ. *ਸਾਰੰਗਧਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ ਵਾਹੀ (3)* ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਜਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਉਜਰਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਇਸ ਲਈ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੱਚੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ (*ਸਿਮਪਲੈਕਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਕੇਸ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਾਰੰਗਧਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। (3) ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।*

(6) ਐਪ ਜਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(vi) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਮਜ਼ਦੂਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ। " (2) ਏਆਈਆਰ 1945~LlhTL95i

(3) ਏਆਈਆਰ 1955 ਪਟਨਾ 320।

ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.)

ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਯੋਗ। ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਓਵਰ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਲਈ ਹੈ; ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਐਕਟ 4 ਦੇ 1936 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ; ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਧੀਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ! Irevé ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਲਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਮੁਦਈ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 1936 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ.

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ. ਜੇ., ਅਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.

ਮੰਗਤ ਰਾਏ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 29

31 ਜਨਵਰੀ 1969

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III) —ਸੈਕਸ਼ਨ 13(2) (ਟੀ) ਪਰੋਵੀਜ਼ੋ—“ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ” — ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ — ਕਿਹਾ ਗਿਆ — ‘ਮੈਨੂੰ ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ- ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ - “ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ “ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ” - ਕੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 13(2) (i) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ - ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13(2) (i), ਪਰੋਵੀਜ਼ੋ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ “ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ” ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ: -

- (i) ਇੱਕ 'ਸੁਣਵਾਈ' ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਣ ਸਕੇ।
- (ii) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ/ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸਹੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ 'ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

(ਪਰਾ 17)